

Ankara Milletvekili Fuad Seyhun'un, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe komisyonları raporları
(2/302)

26 . XI . 1951

T. B. Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıda gerekçe ve kanun metni yazılı kanun teklifimi saygı ile arz ederim.

Ankara Milletvekili
Fuad Seyhun

3575 sayılı Kanunla idare edilen Askerî Fabrikalar Emekli Kanununun 16 ncı maddesinde mecburiyet tahtında işinden ayrılarak Sandık için kesilen paraların geri alanlardan tekrar hizmete girenlerin eski hizmetleri ancak hizmete girdiklerinde aldıkları paraların % 5 faizi ile birlikte ve defaten ödedikleri takdirde kıdemlerine sayılmaktadır. Mecburiyet tahtında işinden ayrılmış ve bir müddet açıkta kalmış veya müteferrik işler yapmış veya askerlik hizmetini ifa eden bir kimse- nin almış olduğu parayı günlük yaşesine harcıyacağı ve tekrar işe alındığında bunu tedarik ve defa- ten ödemesine imkân bulamayacağı tabii bulunmakta ve bu suretle eski hukukunu iktisap edemiyen bir sayısı Makine Kimya Kurumu dâhil bir bir bulmakta haklı olacak işçiler arasında halü vakti yerinde olup Sandıktan almış oldukları paraları defaten ödiyenler yanında ikilik doğurmakta ve sızlanmalara sebep olmaktadır. Teklifim esas itibariyle tekrar vazifeye alınanların defaten öde- mekle mükellef oldukları parayı bir senelik ve taksitle ödeme imkânlarını bahsetmekten ibarettir.

İşçi Sigortaları Kanununa ve 5434 sayılı Kanunun 102 ncı maddesinde paralel bir hak tesis ede- cek teklifin de 3575 sayılı Askerî Fabrikalar Kanununda tadil imkânı kanun tekniği bakımından imkânsız görülmektedir.

Şöyle ki: 5434 sayılı Emekli Kanununun geçici 3 ncü maddesinin son fıkrası (Askerî Fabrikalar mensuplarının müktesep hakları ihlâl edilmeyecek surette özel bir kanunla işçi sigortalarına dâhil oluncaya kadar 3575 sayılı Kanun ile ekleri ve kaldırılan ilgili diğer hükümler dairesinde geçici olarak çalışmasına devam eder) denilmekte ve tadili istenen kanun ilga edilmiş bulunmakta ve fakat geçici olarak çalışmasına ve faaliyetine aynı kanun çerçevesinde devam etmektedir. İşçi sigortalarını devir keyfiyeti uzun bir zamana mütevakıf olduğu ve müktesep hakların tahaf- fuzu ve takviyesi bakımından tadile şiddetle ihtiyaç hâsıl olmakta ve bizzarure 3575 sayılı Kanunu ilga eden ve fakat geçici olarak onu ayakta tutan 5434 sayılı Kanunun geçici 3 ncü maddesine ek yapılması uygun görülmüştür.

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 2/302

Karar No. 30

24 . I . 1952

Yüksek Başkanlığa

Ankara Milletvekili Fuad Seyhun'un Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 3 ncu maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki teklifi, teklif sahibi, Sandık temsilcisi ve Maliye Bakanlığı mümessili huzurlarında görüşüldü.

Temsilcilerin mütalâaları alındıktan ve teklif sahibi dinlendikten sonra gereği düşünüldü,

3575 sayılı Kanun ve ekleri 5434 sayılı Kanununun 133 ncu maddesi ile kaldırılmış ve ancak mezkûr kanununun geçici 3 ncu maddesi Askerî Fabrikalar Tekaüt ve Muavenet Sandığını özel bir kanunla İşçi Sigortaları Sandığına devredilinceye kadar geçici olarak faaliyet imkânı bahşetmiş bulunmakta olmasına göre kanun teklifinin 5434 sayılı Kanunun geçici 3 ncu maddesinde yer alması Komisyoneca muvafık görülmüş ve ancak teklifin 1 nci maddesi 3575 sayılı Kanununun 16 nci maddesinin hemen aynısını teşkil etmekte olduğu ve tekliften esas maksat ve gayenin ise mezkûr kanununun 16 nci maddesi gereğince iade edilecek paralar için bir yıllık mehil

verilmesini istihdaf etmekte bulunduğundan teklifin 1 nci maddesi bu gayeye uygun olarak Komisyoneca düzenlenmiştir.

Madde metnine göre geçici maddeye lüzum bulunmadığından teklif sahibinin geçici maddesi kaldırılmıştır.

Teklif sahibinin ikinci maddesi redaksiyona tâbi tutulmuştur.

Tadil edilmiş şekli ile reye konulan teklif ittifakla kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyrulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Ko Bşk	Sözcü	Kâtip
Rize	Kocaeli	Urfa
İ. Akçal	L. Tokoğlu	N. Açıkal
Amasya	Konya	Malatya
H. Koray	U. N. Yiğiter	E. Doğan
Mardin	Samsun	Seyhan
A. Kalav	Ş. Uluçay	Z. Akçal
Yozgad		Zonguldak
H. Tatlıoğlu		R. Sivisoğlu

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No : 2/302

Karar No : 98

6 . VI . 1952

Yüksek Başkanlığa

Ankara Milletvekili Fuad Seyhun'un, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 3 ncu maddesine bir fıkra eklenmesi hakkındaki kanun teklifi Maliye Komisyonu raporiyle birlikte komisyoneca havale olunmakla teklif sahibi ve ilgili bakanlıklar temsilcileri hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Teklifin esası; 3575 sayılı Askerî Fabrikalar Emekli Kanunu ve ekleri 5434 sayılı Kanunla kaldırılmış fakat mezkûr kanunun geçici 3 ncu

maddesinde mevzu bahis Tekaüt ve Muavenet Sandığı hususi bir kanunla İşçi Sigortalarına devrolununcaya kadar geçici olarak çalışmasına devam edeceği tasrih kılınmış olmasına ve 3575 sayılı Kanununun 16 nci maddesinde mecburiyet tahtında işinden ayrıлып sandıktan paralarını geri alanlardan tekrar Sandığa avdet edenler evvelce geri almış oldukları paraları % 5 faiziyle ve defaten iade ettikleri takdirde evvelki hizmetlerinin kabul edileceği yazılı bulunması-

na görü 5434 sayılı Kanunla tesis edilmiş olan sisteme uygun bir surette mevcut ikiliği izale maksadiyle mevzuubahis paraların gene defaten fakat bir yıl içinde ödenmesini temin için geçici 3 ncü maddeye bir fıkra eklenmesinden ibarettir. Her ne kadar 3575 sayılı Kanun ve ekleri 5434 sayılı Kanun ile ilga edilmiş ise de mezkûr kanunun geçici 3 ncü maddesinde Sandık, aynen (3575 sayılı Kanun ve eklerinin şümülüne girenlerin yardım işlerini tedvir etmek üzere ilgililerin müktesep hakları ihlâl edilmeyecek surette özel bir kanunla İşçi Sigortalarına devroluncaya kadar - 3575 sayılı kanun ile ekleri ve kaldırılan ilgili diğer hükümler dairesinde geçici olarak çalışmasına devam eder) diye yazılmıştır. Bu hüküm muvacehesinde mezkûr 3575 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi hükmü de bakidir. 16 ncı madde ise; mecburiyet tahtında sandıktan ayrılıp da sandıktaki paralarını geri alanlardan tekrar hizmete aydet edenlerin evvelki hizmetlerinin fiili hizmetten sayılabilmesi için almış oldukları paraları % 5 faiziyle ve defaten ödemeleri mecburiyetini vaz'etmiştir.

Halbuki; 5434 sayılı Kanununun 102 ncı maddesi, aynı hukuki durumda olanlar için bir yıllık bir mühlet kabul etmiştir. Yani evvelce almış oldukları paraları bir yıl içinde ve aldıkları tarihten itibaren % 5 faiz ile toptan ödemeleri prensibi vaz'edilmiştir.

Binaenaleyh; hem mevzuubahis prensibe mütenazır ve ahengi temin ve hem de işçiye hizmete

girer girmez parayı derhal ve defaten ödeme külfetinden kurtarması bakımından Maliye Komisyonunun görüşüne istinak eden komisyonumuz Maliye Komisyonunun hazırladığı metni görüşmeye esas tutmuş ve birinci maddenin son fıkrasındaki hüküm 3575 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinde mevcut olduğundan dolayı burada tekrarı bir hasiv olacağından madde metninden bu fıkra çıkarılmak suretiyle birinci madde tadilen, 2 ve 3 ncü maddeler aynıyle kabul edilmiştir.

Kamutayın tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
İstanbul
S. Oran

Bu rapor Sözcüsü
Gümüşane
K. Yusufoğlu

Kâtip		
Siyas	Antalya	Aydın
H. İmre	A. Sarıoğlu	E. Menderes
Bilecik	Bolu	Bolu
Gl. Y. İresin	M. Güçelmez	İ. Gülez
Bursa	Bursa	Çanakkale
H. Şaman	K. Yılmaz	K. Akmanlar
Eskişehir	İstanbul	İzmir
A. Potuğlu	H. Hüsnü	B. Bilgin
İzmir	Kastamonu	Konya
T. Gürerk	H. Türe	R. Biraç
Konya	Malatya	Ordu
M. A. Ülgen	M. S. Eti	R. Aksoy
	Trabzon	
	S. F. Kalaycıoğlu	

ANKARA MİLLETVEKİLİ FUAD SEYHUN'UN TEKLİFİ

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun geçici 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — Ek fıkra : Şu kadar ki A ve B sınıflarında çalışanlardan hizmet müddeti sekiz seneyi doldurmaksızın

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 3 ncü maddesine aşağıdaki fıkra-

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 3 ncü maddesine aşağıdaki fıkra-

ölüm veya mâlûliyetten başka her hangi bir sebeple ayrılanlara hiçbir şey verilmez. Bu müddeti doldurduktan sonra hizmeti terkedenlere mevduatları temettüsüz olarak verilip alâkaları kesilir. Ancak hiçbir sınırlaması yok iken hizmetten çıkarılanlara hizmet müddeti ne olursa olsun mevduatı aynen iade olunur. İdareden ayrılarak sandıkla alâkası kesilenler tekrar hizmete alındıkta hukuk ve vekaip itibariyle sandığa yeni dâhil olmuş sayılırlar. Şu kadar ki, ayrıldıklarında almış oldukları paraların % 5 faiziyile birlikte veya ayrılış sebeplerine göre sandık lehine irat kaydedilen paraları faizsiz olarak girdikleri tarihten itibaren bir sene zarfında ödiyenlerin evvelki hizmet müddetleri yeni hizmet müddetlerine eklenir.

Subay ve memurlar için sekiz senelik müddet kaydı aranmaz.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte müstahdem bulunanlar hakkında da yukardaki madde tatbik olunur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

lar eklenmiştir :

Ancak 3575 sayılı Kanun hükümlerinin tatbikında sözü geçen kanunun 16 ncı maddesi gereğince tekrar hizmete giriş tarihinde % 5 faizi ile birlikte defaten ve tamamen iadesi gereken paralar bu fıkra hükmünün yürürlüğe girdiği tarihte, hizmette bulunanlar için bu kanunun yayımı tarihinden ve sonradan hizmete girecekler için de giriş tarihlerinden itibaren bir yıl içinde defaten ve tamamen iade edilebilir.

Hizmet müddetlerinin yetersizliği veya sair sebepler yüzünden paraları irat kaydolunanlar hakkında da yalnız % 5 faize ait kısım hariç olmak üzere yukardaki fıkra hükmü uygulanır.

Subay ve memurlar için sekiz senelik müddet kaydı aranmaz.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

lar eklenmiştir :

Ancak 3575 sayılı Kanun hükümlerinin tatbikında sözü geçen kanunun 16 ncı maddesi gereğince tekrar hizmete giriş tarihinde % 5 faizi ile birlikte toptan ve tamamen iadesi gereken paralar bu fıkra hükmünün yürürlüğe girdiği tarihte, hizmette bulunanlar için bu kanunun yayımı tarihinden ve sonradan hizmete girecekler için de giriş tarihlerinden itibaren bir yıl içinde toptan ve tamamen iade edilebilir.

Hizmet müddetlerinin yetersizliği veya sair sebepler yüzünden paraları irat kaydolunanlar hakkında da yalnız % 5 faize ait kısım hariç olmak üzere yukardaki fıkra hükmü uygulanır.

MADDE 2. — Maliye Komisyonunun 2 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Maliye Komisyonunun 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.